

Pohorelský hlásnik 2021/09

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVII.; SEPTEMBER 2021; - ZADARMO -

Oslava poctivej práce v Pohorelej

Miestny odbor Matice slovenskej, Senior klub Pohorelá a firma Palstav a Obec Pohorelá v sobotu 31. júla 2021 zorganizovali XXVII. HOREHRONSKÉ SLÁVNOSTI KOSCOV A HRABÁČIEK. Úvod patrí tradične Duchovnu, ktoré bolo odjakživa prítomné pri najrozsiahlejších prácach v Horehrónskych chotároch Kosieb. Tohto roku akciu opäť poctil svojou prítomnosťou vdp. Dekan Horehrónského dekanátu Mgr. Václav Galo z Heľpy, ktorý vo svojom „požehnaní“ zvýraznil potrebu organizovať viac takých akcií, pri ktorých sa kladie úcta ľudskej práci na zušľacht'ovanie životného prostredia, s prihliadnutím na ďalšie ekologické kritéria.

Potom nasledovalo oficiálne otvorenie. Slovenskú hymnu tentoraz zaspieval spoluorganizátor, sedemdesiatnik Michal Knižka z Pohorelej za doprovodu akordeonistu Jozefa Maťúša počas ktorej, už tradične stúpa k vrchovcu vysokého Mája Slovenská zástava. Do toho celého vzlietli holuby najmladšieho „holubiara“ dediny - Tomáška Janošku Bariča. Po privítaní zúčastnených starostkou Pohorelej Ing. Janou Tkáčikovou, nasledovala báseň Modlitba za Slovensko od Milana Rúfusa, ktorú zarecitoval gazda „Kosieb“ Lukáš Janoška. V úvodnom kultúrnom programe ešte zazneli ľudové piesne od spevokolu Denného centra seniorov a speváckeho dua „Zubkule“, ktoré tradične zaradia do svojho repertoáru aj Hymnu podujatia.

Nakoniec nasledovalo predstavovanie koscov a losovanie štartovacích polí. Potom gazdiňa Maruša Tereková vyprevadila tridsaťtri pretekárov a pretekárook z dvanástich dedín a miest Ábova, Lip-tova, Gemeru, Trnavska, Horehronia a Švajčiarska, kosiť otavu na d'jely Sihlej. V šiestich kategóriách sa súťažilo pred dvestočlennou diváckou kulisou.

V najmladšej kategórii **Dadovčatá - deti do 12 rokov** si titul Kosec Pohorelej odniesol Daniel Knižka zo Senca. Kategóriu **Nosiči vody - chlapci do 18 rokov** vyhral Kevin Mirga z Pohorelej. Kategóriu **ženy** vyhrala Zdenka Mišková z Polomky. **Chlopi nad 60 rokov** vyhral Ján Mešťan Mucak z Heľpy, 2. Milan Kamenský z Podbrezovej, 3. Lukáš Janoška z Pohorelej, 4. Lukáš Šiman z Hornej Mičiny. **Chlopi nad 70 rokov:** Ján Mikloško Polomka. Hlavná kategória - **chlopi do 60 rokov:** Titul Kosec Pohorelej si vykosil Marcel Kurjan z Poproče, čas 2:05,0 min. 50 m2 - rekord podujatia, 5. René Šajša z Pohorelej. **V súťaži štvorčlenných družstiev** sa kosilo 20 árov. Zvítazili kosci z Ábova, pred Horehroncami a Akademikmi z Košíc.

Mimoriadne etické ceny získali: Janka Hlaváčová Pohorelá - cenu Terki Štajerovej - za morálny postoj k detskej aktivite počas „Kosieb“, Milan Kamenský - Cenu Ing. Jána Puťoša - za najkrajší pokos; Hanka Baranová Gáliková Pohorelá - cenu t'etki Makuľi - za autentickejšť ľudového odevu ženy odovzdávali dievky nebohej t'etky - Marka Tereková a Veronika Bodnáríková, ktoré ako ináč, keď nie krásnou piesňou zaspomínali na milujúcu mater. Lukáš Šiman - cenu Jozefa Slivku - za autentickejšť ľudového odevu chlopa, Jasminka Meierová Kussnacht Švajčiarsko - cenu Ing. Niny Janoškovej - pre súťažiacu z najvzdialenejšieho miesta Janka Sušňová Ďuburová z Pohorelej - cenu Hanki Krešakovej - za najlákavejšť prejav matky k svojmu dieťaťu.

V sprievodnom programe bola prezentovaná expozícia miniatúr Gazdovského dvora od ľudového rezbára Jozefa Gavuru. Lúčnu krásu v keramike prezentovala Janette Skybová z Ľubietovej. Prebehli aj VII. Detské lúčne hry, ktoré zastrešovala Janka Hlaváčová s asistentkami Jankou, Erikou a Gabikou a absolvovalo ju štrnásť detí. Päť disciplín - chodule, slalom s rebrinákom, vykopávanie čížmy, hádzanie vidiel a odhrabnutie lopty hrabľami, v kategórii chlapcov najlepšie zvládol Adam Bodnárík z Banskej Bystrice a medzi dievčatami dominovala Kristínka Dudášová z Pohorelej.

Aj špeciality regionálnej kuchyne pod gesciou šefkuchára Mateja Huka Koupčaka neodmysliteľne sem patria. Pri žiare mohutnej vaty a po dobre vykonanej práci sa ľahko hlasne spievala a divokému tancu trošku dopomohol DJ Ruman.

Pod'akovanie patrí všetkým regionálnym dobrodincom, bez ktorých by sa táto Bohu milá akcia neuskutočnila!

text: Lukáš Janoška, foto: Štefan Pišta Németh

MOBILNÝ VÝKUP PAPIERA A POUŽITÝCH JEDLÝCH KUCHYNSKÝCH RASTLINNÝCH OLEJOV A TUKOV SA USKUTOČNÍ

brantner
green solutions

30. SEPTEMBRA a 1. OKTÓBRA 2021

Vykupujú sa noviny, časopisy, knihy bez textilných obalov.
Je potrebné, aby bol zber ZVIAZANÝ!

**KARTÓN SA NEVYKUPUJE! Ten je potrebné odovzdať do modrých
kontajnerov rozmiestnených po obci - stlačený a zviazaný.**

OLEJ sa vykupuje len v 1,5- alebo 2-litrových PET-flašiach.

5 kg papiera = 1 rolka toaletného papiera
2 kg = 1 ks hygienických vreckoviek
8 kg = 1 ks papierových utierok

1 ks PET fľaše s olejom (1,5-2 l) = 1 rolka toaletného
papiera alebo 3 ks hygienických vreckoviek

enviropol
ZE STARÉHO NOVEJ

ZBER ELEKTROODPADU

sa uskutoční:

v utorok 12. 10. v Pohorelskej Maši, v stredu 13. 10. v Pohorelej – nižný ko-
niec (od školy dole), vo štvrtok 14. 10. v Pohorelej – vyšný koniec (od školy hore)

Elektroodpad sa bude odvážať traktorom v dopoludňajších hodinách – pracovníci obce vynesú
elektroodpad zo dvorov aj domov, len je ho potrebné vopred nahlásiť na obecný úrad
(048/6196102 alebo obec@pohorela.sk). Súčasne sa zbierajú AJ AUTOBATÉRIE.

Čo to je elektroodpad? – práčky, sušičky, umývačky riadu, sporáky a rúry na pečenie, mikrovlnky, elek-
trické radiátory a ventilátory, vysávače, šijacie stroje, žehličky, hriankovače, fritézy, mlynčeky, kávovary, tlačiarne,
počítače, televízory, monitory, klávesnice, reproduktory, notebooky, kopírky, kalkulačky, písacie stroje, telefóny,
mobily, rádiá, videokamery, videorekordéry, hi-fi, zosilňovače, hudobné nástroje, lustre a lampy, vŕtačky, píly,
brúsky a iné elektrické ručné náradie, hračky,

Čo je veľmi dôležité? – aby bol elektroodpad kompletný a neporušený, nezozbieraný!

Termíny zberu netriedeného komunálneho odpadu

8. 9. 22. 9. 6. 10. 20. 10.

Žiadame občanov, aby si nádoby vyložili pred
brány už deň vopred! Zbiera sa od 7:00 hod.!
Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.

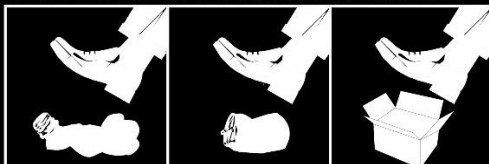
Termíny zberu plastov

7. 9. 5. 10. 2. 11.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ** plné a zviazané vrecia.
Plasty sa zbierajú každú štvrtú utorok.

PRED VYHODENÍM ZOŠLIAPNITE

AK SPRÁVNE

SVET JE KRAJŠÍ

Pohorelá má Majstra Slovenska

Po vynikajúcom 3. mieste Petra Pletku na májových Medzinárod-
ných majstrovstvách Slovenska v silovom trojboji (benchpress) poria-
danej v Trnave organizáciou AWPC-Slovakia sa mu darilo aj v Svätom
Kríži na augustových Medzinárodných majstrovstvách Slovenska v mŕt-
vom ťahu, ťlaku na lavičke, push&pull a slingshot organizácie SLOVAK
POWERLIFTING.

V disciplíne zo Silového troj-
boja benchpress raw v kategórii
muži masters 40-49 vybojoval 1.
miesto výkonom 170 kg a tak sa
zaslúžene nominoval na Majstrov-
stvá sveta.

Peter aj touto cestou ďakuje
za sponzorskú pomoc pani star-
ostke a firme PALSTAV Ondrejovi
Paľusovi. Ak by sa našiel nejaký
súkromný podnikateľ ochotný ho
podporiť, nech ho kontaktuje na e-
mail pletka6@centrum.sk. Za
všetko vám dopredu ďakuje.

FINÁLE HOREHRONSKEJ TRAILOVEJ LIGY

ANDREJCOVÁ
VERTIKAL
2021

9.10.2021 10⁰⁰

760 M ➔ 5.1 KM

Registrácia do 8.10. na

www.pretekaj.sk

PRETEKY S HROMADNÝM ŠTARTOM 9. októbra len pre očkovaných
INDIVIDUÁLNA ČASOVKA 1. - 8. októbra bez obmedzenia

Propozície a bližšie informácie o podujatí na stránke:

<https://pretekaj.sk/sk/podujatia/andrejцова2021/info/propozicie>

BRANNO-ŠPORTOVÝ DEŇ

V stredu 18. augusta organizovalo občianske združenie ŠĽASTNÉ DETSTVO v našej obci už 4. roč-
ník Branno-športového dňa pre deti, seniorov a ťažko zdravotne postihnutých pod záštitou komisárky
pre deti Viery Tomanovej, ktorá okrem rád rodičom a deťom doniesla množstvo darčiekov do súťaží.

Podujatie bolo pripravené pre celý región Horehronia. Pandémia Covidu poznačila nielen zdravie,
ale aj aktivity v regióne a my sme nesmierne radi, že náš deň bol dokonalý. Okrem pripraveného pro-
gramu našimi seniormi, deťmi a klientmi z Domova sociálnych služieb sa deti obliekli do karnevalových
masiek a naraz na začiatku vyhrávali pekné vecné ceny. Zábava po vyhodnotení masiek len začala -
všetci sa zúčastnili súťaží, tvorivých dielní, športových aktivít. Naši najmenší sa vyskákali na nafu-
kovacích hradoch a zrelaxovali pri jazde na poníkovi. Všetci odchádzali z podujatia s kopou darčiekov,
zážitkov a dobrým pocitom z prežitého dňa.

Za tento deň patrí nesmierna vďaka našim lektorom za fantastický prístup a veľkú trpezlivosť pri
tvorivých dielnach kde sa deti naučili veľa nového. Obecný úrad v Pohorelej, Základná škola s mater-
skou školou Pohorelá a Domov sociálnych služieb Pohorelá pomáhali pri organizovaní za čo im ďaku-
jeme. Bez podpory podnikateľov z Pohorelej, Heľpy, Brezna, Poltára a obecných úradov obcí ce-
lého Horehronia, ako i Mesta Brezno by sme finančne túto aktivitu nemohli organizovať. Generálnym
sponzorom už niekoľko rokov je Banskobystrický samosprávny kraj, na čo sme hrdí.

Môžem len konštatovať, že naše podujatie každý rok priláka viac ľudí a hlavne viac zdravotne po-
stihnutých, čo bolo našim zámerom tento rok. Verím, že budúci rok bude lepši ako tento a naše po-
dujatie sa stane pre deti, seniorov a ťažko zdravotne postihnuté osoby jedinečným svojho duhu na Ho-
rehroni. Ďakujem každému, kto sa akokoľvek podieľal na tomto podujatí a už teraz sa tešíme na 5.
ročník Branno-športového dňa pre deti, seniorov a ŤZP osoby v roku 2022.

Anna Prčová

Dva certifikáty „Regionálny produkt HOREHRONIE“ putujú do Pohorelej

V historických priestoroch Hradu Ľupča sa v utorok 24. augusta 2021 konalo slávnostné odovzdávanie certifikátov Regionálneho produktu HOREHRONIE novým držiteľom v poradí už tretej výzvy v rámci projektu regionálnej značky.

Tohtoročná výzva priniesla do radov regionálnych producentov a služieb jedenásť nových držiteľov. V rámci kategórie remeselných a spotrebných výrobkov boli ocenené miniatúry dreveníc pána Jozefa Gavuru.

Medzi chutné a kvalitné poľnohospodárske a potravinárske výrobky sa zaradili výrobky pravej regionálnej kuchyne s podporou lokálnych potravín Reštaurácie pod Orlovou.

Noví držiteľia sa tak môžu oficiálne prezentovať pod regionálnou značkou, ktorej cieľom je podporiť kvalitné regionálne produkty a služby, ktoré reprezentujú región Horehronie, jeho tradície, ľudí a dedičstvo.

OBČIANSKE PREUKAZY BEZ FOTKY PRE DETI A SENIOROV

Ministerstvo vnútra SR začalo postupne vydávať občianske preukazy bez podoby tváre občanom, ktorí nie sú držiteľmi občianskeho preukazu s elektronickým čipom.

Občianske preukazy bez podoby tváre sú doručované seniorom nad 65 rokov a deťom do 15 rokov, ktorí nemajú vydaný platný OP s elektronickým čipom.

Vizuálne je identický so štandardným občianskym preukazom, avšak neobsahuje všetky identifikačné údaje osoby (podobu tváre, adresu trvalého pobytu, miesto vydania a podpis držiteľa).

Občiansky preukaz s čipom alebo občiansky preukaz bez podoby tváre slúži ako autentifikačný prostriedok na prístup k záznamom elektronickej zdravotnej knižky občana (eZdravie) v ambulancii lekára či v lekární. V budúcnosti nahradia súčasné preukazy zdravotných poisťovní.

Na občianskom preukaze s čipom ani na občianskom preukaze bez podoby tváre sa žiadne zdravotné záznamy nebudú uchovávať.

O vydanie občianskeho preukazu bez podoby tváre nie je potrebné podať. Ministerstvo vnútra SR tieto doklady vydáva automatizovane.

MV SR zasiela občianske preukazy bez podoby tváre automatizovane na adresu trvalého pobytu občana bezplatne na základe údajov z Registra fyzických osôb. Zásielky doručuje Slovenská pošta.

Doručovanie bude prebiehať podľa technických a kapacitných možností MV SR a Slovenskej pošty.

V programe tohtoročných Horehronských dní spevu a tanca „JÁN AMBRÓZ A HOREHRONCI“ sa predstavili aj dievčenská spevácka skupina Detského folklórneho súboru Mladosť Pohorelá a Mužská spevácka skupina Kráľova hoľa Pohorelá za hudobného doprovodu Ľudovej hudby Jána Mak. Svojimi spevmi tak spríjemnili divákovi nedeľňajšie popoludnie. V piatkovom večernom programe sa predstavila aj Martina Ťasková Kanošová.

(foto: M.Latináková)

OČKOVANIE BEZ REGISTRÁCIE

Nemocnica s poliklinikou Brezno očkuje proti COVID-19 aj bez pozvánky (t.j. bez predchádzajúcej registrácie).

Aktuálne časy očkovania v nemocnici nájdete na stránke <https://www.nspr.sk/web/ockovanie-bez-registracie/>

Aktuálne časy očkovania bez registrácie v krajských očkovacích centrách sú na stránke BBSK: <https://www.bbsk.sk/ockovaciecentra.aspx>.

Registrácia na testy: www.korona.gov.sk

KoronaVírus - aktualizované informácie

Okres Brezno je od pondelka 20.9. už "ČERVENÝ" !

preto vo všetkých vnútorných priestoroch (vrátane prostriedkov verejnej dopravy a taxíkov) je už povinný **RESPIRÁTOR triedy minimálne FFP2**.

V exteriéri na hromadných podujatiach a pri vzdialenosti do dvoch metrov je povinné prekrytie horných dýchacích ciest respirátorom, rúškom, šalom alebo šatkou.

Aktuálne opatrenia platné pre okres Brezno nájdete na internetovej stránke COVID-automatu <https://automat.gov.sk/brezno>

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

93 rokov

Mária Mat'ušová, Za Vřšok 839

87 rokov

Milan Janoška, Orlová 600

81 rokov

Mária Syčová-Ruman, Clementisova 747

75 rokov

Darina Hudáková, M. R. Štefánika 674

Mária Janošková, Jánošíkova 460

70 rokov

Anna Kanošová, Kpt. Nálepku 140

Jozef Puťoš, Kpt. Nálepku 108

Mária Syčová, Za Vřšok 210

Václav Vojtko, Nová 331

65 rokov

Mária Brázová, Pod Brezinou 501

Mária Gáliková, Jánošíkova 492

Tomáš Krešák, Orlová 571

Jaroslav Prč, Clementisova 763

60 rokov

Milan Frajč, Orlová 576

NOVOMANŽELIA

Ján Klinec, Jánošíkova 463
a Mária Krajčíková, Jánošíkova 430

Peter Refka, Kpt. Nálepku 188
a Katarína Lavříková, Veľký Krtíš

ZOSNULÍ

Eva Kybáková, r. Čopianová, 71 r.

Anna Halušková, r. Krupová, 86 r.

Ladislav Dirga, 66 r.

Ľudmila Maková, r. Tlučáková, 79 r.

Jozef Vojtko, 80 r.

Z kroniky obce Pohorelá:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

1981 – (zaznamenal kronikár Július Orolín) – **ŠKOLSTVO:** Organizačná štruktúra Základnej deväťročnej školy a Základnej školy v našej obci je stabilizovaná. Funkciu riaditeľa školy vykonáva Matúš Juraj. V škole v tomto roku vyučovalo 18 vyučujúcich. Pri škole je školská družina, má dve oddelenia. Vedúcou je Turošíková Emília. Funkciu pionierskej vedúcej vykonáva Lakandová Anna. Vedúcou v školskej jedálni je Baššová Mária. V jedálni sa priemerne stravovalo 308 strávníkov.

Škola svojou kultúrnou činnosťou sa už tradične zaraďuje na popredné miesto v obci v tejto oblasti. Vyučujúci navrhovali programy na všetky slávnosti v škole a v obci. Organizovali rôzne súťaže, výstavy kníh spojené s predajom, výstavy prác žiakov a exponátov tvorivosti mládeže. Organizovali a uskutočňovali prednáškovú, športovú a brannú činnosť.

Predškolská výchova sa uskutočňovala v materských školách. V Materskej škole v Pohoreleji je riaditeľkou Balohová Mária a v Materskej škole národného podniku Strojsmalt v Pohorelskej Maši Jarošová Eva.

KULTÚRA: Kultúrny život v obci účinne riadi Rada Osvetovej besedy, ktorej riaditeľom je Tešlár Ján, učiteľ ZDŠ vo Švermve. Plán činnosti osvetovej besedy schvaľuje a jeho plnenie usmerňuje a kontroluje DO KSS s Radou MNV.

Všetky pamätné dni, udalosti a výročia, ako oslobodenie obce, Víťazstvo čsl. pracujúceho ľudu, Medzinárodný deň žien, Prvý máj, Deň víťazstva, výročie Slovenského národného povstania, Veľkú októbrovú socialistickú revolúciu, Mesiac československosovietského priateľstva a výročia úmrtia a narodenia V. I. Lenina. Sviatok práce sme aj tohoto roku oslávili účasťou na manifestácii v Brezne. Sprievodu sme sa zúčastnili spolu s JRD. Pionierska organizácia pri ZDŠ s ZŠ usporiadala v predvečer Dňa víťazstva sprievod ku pamätníku padlých a pionieri pri pamätníku položili kvety a zložili sľub. Na všetkých oslavách a kultúrnych podujatiach mala podiel naša škola.

V miestnom a školskom rozhlase sa k jednotlivým významným výročiam vysielali relácie. Názornej agitácii sa aj tohoto roku venovala veľká pozornosť.

Prednáškovú činnosť organizovala osvetová beseda cez Socialistickú akadémiu. Takto sa odprednášalo 15 prednášok na rôzne témy.

Združenie rodičov a priateľov školy pri tunajšej škole v rámci mimoškolského vzdelávania tiež organizovalo prednášky pre rodičov zamerané na rozširovanie a prehľbovanie poznatkov z pedagogiky, psychológie a sociológie. Túto činnosť uskutočňuje v rámci rodičovskej akadémie. Prednášky si pripravujú učiteľia tunajšej školy a niektorí rodičia. V priebehu roka sa takto odprednášalo 28 prednášok.

Vo výkladoch niektorých predajní sa inštalovali výstavy výtvarných prác žiakov na rôzne témy. Aj tunajšie Združenie poľovníkov v mesiaci lesov inštaluje vo výklade poľnícku trofej.

Zbor pre občianske záležitosti pri MNV organizuje a uskutočňuje na veľmi dobrej úrovni pri rôznych životných jubileách – sobáše, prijímanie, novonarodeniatok do života, občianske potreby, vydávanie občianskych preukazov, rozlúčky s brancami, ktoré sú v našej obci tradičné, dojemné obradné akcie.

Z HISTORICKEJ TLAČE

— Vyzvanie. Veľká obec Pohorelá postihnutá bola dňa 8. sept. a 18. sept. 1921 veľkým nešťastím. V dňoch tých vypukol v obci požiar, ktorý zničil ťažkou pracou nashromadené zásoby na zimu. Menovite mnoho krmu, slamy a dreva zničené a v nivoč obrátené bolo.

Nakoľko sa dosiaľ dalo konštatovať, zhorlo 37 obytných domov, 61 chlievcov a maštál, 16 cieň a 32 stodôl. Mimo toho poškodené bolo obranou mnoho okolo požiaroviska stojacich domov a stavieb. V peniazoch odhadnutá škoda obnáša 1.926.380 korún.

Číslice tieto znázorňujú sice rozsah nešťastia, ale nevystihujú ho úplne. Celkový rozsah nešťastia pozná len ten, kto zná pomery poškodeného ľudu.

Medzi poškodenými sú najviac rodiny úplne nemajetné, ktoré okrem skromného domu a na shromadených potrieb na zimu nemajú ničoho. Sú to hlavne vdovy s mnohopočetnými malými deťmi, ktoré ztratili mužov, otcov vo vojne a utratili požiarom i obydlie a zásoby, ztratili i to posledné, čo mali a hladia voči neľútostnej zime, biede a hladu.

Vyzývam celé obecnstvo župy, aby peňažnou a vecnou podporou prispelo k úľave biedy tomuto nešťastím zastiťnutému ľudu.

Dr. Ján Jesenský, župan.

Ďalšie fotografie a kresby z rokov okolo 1953 z projektu Pavla Foltýna – „Nežiť nadarmo – Josef Korejz Blatinský“; kontakt: certifikato@seznam.cz

Poznáate své předky? Hledáme tyto informace k tvorbě mostu do minulosti. Jak na to, se dozvíte na webu: Nežiť nadarmo – Josef Korejz Blatinský

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2021/09, ročník XVII., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzávierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohoreleji;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.